TURİZM EĞİTİMİ

KONFERANSI - TEBLİĞLER

17-19 EKİM 2012 ANKARA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü

TURİZM EĞİTİMİ

KONFERANSI - TEBLİĞLER

17-19 EKİM 2012 ANKARA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINLARI: 3381
Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları: 366
Genel Yayın Dizisi: 75

ISBN: 978-975-17-3630-7

www.kulturturizm.gov.tr

Elektronik Ağ: http://aregem.kulturturizm.gov.tr

Eserdeki dil imlâ ve bilimsel sorumluluk yazarına aittir.
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü'nün görüşü anlamında yorumlanamaz.

Grafik Tasarım ve Baskı: MRK

Birinci Baskı

Basım Yeri ve Tarihi

Ankara - 2012

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 21.09.2012 tarihli izni ve 203635 sayılı onayı ile 1000 adet basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

9 Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ertuğrul GÜNAY'ın Konuşması

13 Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Sayın Doç. Dr. Ahmet ARI'nın Konuşması

1. OTURUM TURİZM EĞİTİMİ

BAŞKAN: Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU
Balıkesir Üniversitesi

17 **Günümüzde Turizm Eğitiminin Yükseköğretim İçerisindeki Yeri**
Arş. Gör. Saliha Başak ERDİNÇ
Arş. Gör. Gökhan YILMAZ

32 **2023 Turizm Stratejisindeki Mesleki Staj Hedefleri ve Mevcut Durumun Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi**
Yrd. Doç. Dr. Elbeyi PELİT
Öğr. Gör. Yasin KELEŞ
Öğr. Gör. Melike ÇAKIR
Nil AYDUĞAN

48 **Turizm Eğitiminde Markalaşma**
Yrd. Doç. Dr. Gonca GÜZEL ŞAHİN

2. OTURUM TURİZM EĞİTİMİNDE ULUSAL VE ULUSLARARASI PROJELER

BAŞKAN: Prof. Dr. Atila Yüksel
Adnan Menderes Üniversitesi

61 **Erasmus Öğrenci Hareketliliği ve Öğrenciler Üzerindeki Etkisi**
Arş. Gör. Dr. Seda ŞAHİN

79 **AB IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Programında Gerçekleştirilen Hibe Destekli Turizm Eğitim Projeleri**
Yrd. Doç. Dr. Atınç OLCAY
Öğr. Gör. Bahar KINACI

99 **Kalkınma Ajanslarının Turizm Eğitim Faaliyetlerini Desteklemesi Üzerine Bir Değerlendirme (Çıkarımlar ve Çözüm Yolları)**
Murat DOĞDUBAY
Gencay SAATÇİ

GÜNÜMÜZDE TURİZM EĞİTİMİNİN YÜKSEKÖĞRETİM İÇERİSİNDEKİ YERİ

Arş. Gör. Saliha Başak ERDİNÇ*
Arş. Gör. Gökhan YILMAZ**

* Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi,
Antalya, Türkiye,
salihabasak@akdeniz.edu.tr

** Adıyaman Üniversitesi
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu,
Adıyaman, Türkiye,
gyilmazgyilmaz@gmail.com

ÖZET

Eğitim, sektörün ihtiyaç duyduğu bilgi ve beceriye sahip nitelikli iş gücünün sağlanmasında oldukça önemli bir konuma sahiptir. Özellikle söz konusu olan turizm gibi hizmeti talep edenin de sunanın da insan olduğu; eğitimli iş gücünün büyük farklar yaratacağı bir sektör için mesleki eğitim, her geçen gün daha da anlam kazanmaktadır. Türkiye'de turizm eğitimi denildiğinde, örgün ve yaygın eğitim akla gelmektedir. Son yıllarda açılan turizm fakülteleri ile turizm eğitiminin yükseköğrenim içerisindeki konumu da gelişmektedir. 1953 yılında açılan meslek kursları ile başlayan turizm eğitimi, bugün yüksek lisans ve doktora programlarını da kapsayan geniş bir çatı altında şekillenmeye ve gün geçtikçe gelişmeye devam etmektedir. Yapılan bu çalışma ile turizm eğitiminin yükseköğrenimdeki yerinin zaman içerisindeki değişimine ışık tutulmaya çalışılmış ve günümüzdeki konumu belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm Eğitimi, Yükseköğretim.

2. GİRİŞ

Eğitim, hem bireyler hem örgütler hem de toplumlar açısından stratejik bir önem taşımaktadır [1] ve ilgili literatür incelendiğinde eğitimle ilgili pek çok tanıma rastlamak mümkündür. En basit tanımıyla eğitim, bireyi geliştirmeye yönelik çalışmaların tümü [2] olarak ifade edilirken bir başka tanımda, toplumun yaratıcı gücünü ve verimini artıran, kalkınma çabasının gerçekleşmesi için gerekli nitelik ve nicelikte elemanların yetiştirilmesini sağlayıcı ve toplumda kişilere yeteneklerine göre yetişme olanağı veren en etkili araç olarak tanımlanmaktadır [3]. Eğitimin meydana getirdiği nitelikli insan, kişisel yaşantısında mutlu, işinde başarılı, çevresine duyarlı ve yardımsever olmakta ayrıca eğitimdeki başarı, peşinden kalkınmayı, aydınlanmayı ve yaşam kalitesinde yükselmeyi getirmekte ve eğitimli bireylerin çok olduğu toplumların sosyal, ekonomik ve siyasi kaygı çekmedikleri görülmektedir [4].

Bu doğrultuda oluşturulan eğitim sistemleri ile insanların yaşam standardını yükseltmek amaçlanmakta ve bu sistemler (üst ve temel sistemler), toplumların dünya görüşlerine göre şekillenmektedir. Türkiye'de eğitimin üst sistemleri, Milli Eğitim Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul olarak sıralanabilirken eğitimin temel sistemleri denildiğinde, okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve yaygın eğitim sistemleri akla gelmektedir. Eğitim sistemlerinde önceden belirlenmiş bir süreç izlenir ve bu sürecin sonunda, eğitimin içeriğine bağlı olarak bireyde belirli bir değişimin ortaya çıkması beklenir. Eğitimde başarı ise, eğitimin içeriği ile ilgili olmaktadır.

2.1. Türk Eğitim Sistemi

Türk eğitim sisteminin genel yapısı incelendiğinde, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenen merkezi yapılanmayla karşılaşılmakta ve Türk milli eğitim sistemi örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana kısma ayrılmaktadır. Türk eğitim sisteminde hedefler, bakanlık tarafından belirlenmektedir. Örgün eğitim, belli bir yaş grubunda ve birbirine yakın seviyedeki bireylere yönelik, belli bir amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitim şeklinde tanımlanabilmektedir. Türk eğitim sistemi içinde örgün eğitim; okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimi kapsamaktadır[5]. Örgün eğitimin amacı, toplumu oluşturan bireylerin uyumlu bir biçimde yaşamaları için ihtiyaç duyulan temel davranışların geliştirilmesidir. Örgün eğitimi de kendi içinde genel ve mesleki eğitim olmak üzere iki alt başlığa ayırmak mümkündür [6].

Mesleki eğitim en genel anlamıyla, iş ile birey arasında uyum sağlama sürecidir. Daha geniş bir ifade ile mesleki eğitim; herhangi bir meslekle ilgili, bireye iş yaşamında bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran, bireyin yetenek ve yeterliliklerini geliştiren eğitim türüdür. Temel mesleki eğitim; bireyin iş yaşamında belli bir mesleğe giriş yapabilmesi için gerekli temel bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandırmaya yönelik mesleki eğitim türüdür [7]. Mesleki eğitim, ekonomik büyümede etkili ve önemli bir faktördür. Mesleki eğitimin amacına uygunluğu, nitelikli iş gücü istihdamını yaratacaktır. Nitelikli iş gücü istihdamı da ekonomik atılımda etkili olacaktır. Bu nedenle mesleki eğitimde amaç, mesleğin gerektirdiği niteliği kazandırmaktır [8].

2.2. Turizm Eğitimi

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin ekonomileri için turizm, önemli bir gelir kaynağıdır. Turizm sektöründe hem hizmeti üreterek sunan hem de satın alanın insan olduğu göz önüne alınırsa, sektördeki başarının eğitimli, diğer bir deyişle vasıflı iş gücü ile mümkün kılınabileceği göz ardı edilmemelidir. Turizm eğitimi, bir ülke insanının, turizm olayı konusunda tutum ve davranışlarını değiştirebilmesi için o ülkede bulunan her çeşit kuruluşun yapmış olduğu çalışmaların tümüdür [9]. Turizm eğitimi, turizm alanında faaliyet gösteren konaklama işletmeleri, seyahat acenteleri, yiyecek işletmeleri gibi işletmelerin nitelikli iş gücünü karşılamaya yönelik olmaktadır. Bunun yanında, halkın turizm hakkında bilinçlendirilmesi ve turizm sektörünün gelişmesi için eğitmen olma ve bilimsel araştırma yapma olanağı yaratmaktadır. Yaygın olarak turizm eğitimi, turizm sektörüne nitelikli iş gücü yetiştirmektedir [10]. Turizm eğitiminin amacına ulaşması için turizm eğitimine etki eden faktörlerin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu faktörlerin etkinliği ve yetkinliği turizm eğitiminin başarısını etkileyecektir [11].

Türkiye'de turizm sektörünün gösterdiği olumlu gelişme seyri, turizm işletmelerini nicel ve nitel yönden geliştirirken bu işletmelerde çalışacak bireylerin de eğitim ihtiyacını beraberinde getirmiş ve turizm eğitimi, Türkiye'de ilk kez 1953 yılında açılan turizm meslek ve tercüman rehberlik kursları ile başlamış [12] ve otuz yıllık bir dönem içinde de kademeli olarak gelişme göstermiştir [13]. Turizm eğitimini amaçlarına ve ilgili alanlarına göre, halkın turizm eğitimi, genel turizm eğitimi, mesleki turizm eğitimi ve üniversite düzeyinde turizm eğitimi olmak üzere dört grupta sıralamak mümkün olmakla birlikte üniversite düzeyinde verilen turizm eğitimi ile öncelikle sektörün ara yönetici ve üst yönetici gereksinimi karşılanmaktadır. Bunun yanında turizm eğitmenleri, araştırmacı ve planlamacıları yetiştirmek gibi amaçları da bulunmaktadır [14]. Örgün turizm eğitimi, ortaöğretim düzeyinden doktora programına kadar devam eden turizm eğitimini kapsayan, diplomaya yönelik faaliyetlerdir. Örgün turizm eğitiminin amacı, kapsamında yer alan ilk ve ortaöğrenim ve ayrıca yükseköğretim kurumlarının eğitim programlarına turizm konularının fazlasıyla eklenerek toplumda turizm bilincini yerleştirmek, turizm kaynaklarının sürdürülebilirliğini sağlamak gayesi ile bilinçlendirmek, turistlere karşı hakkaniyeti devamlı olarak sağlayabilecek anlayışı meydana getirebilmektir [15]. Yükseköğretimde örgün turizm eğitimi, Yükseköğretim Kurulu'na bağlı üniversitelerde iki yıl süreyle devam eden ön lisans eğitimi, dört yıl süreyle devam eden lisans eğitimi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü düzeyinde verilen önce yüksek lisans daha sonra doktora eğitimini içermektedir. Şekil 1'de sahip olunan eğitim düzeyinin yönetsel kademe içerisindeki yerini detaylı bir biçimde görmek mümkündür.

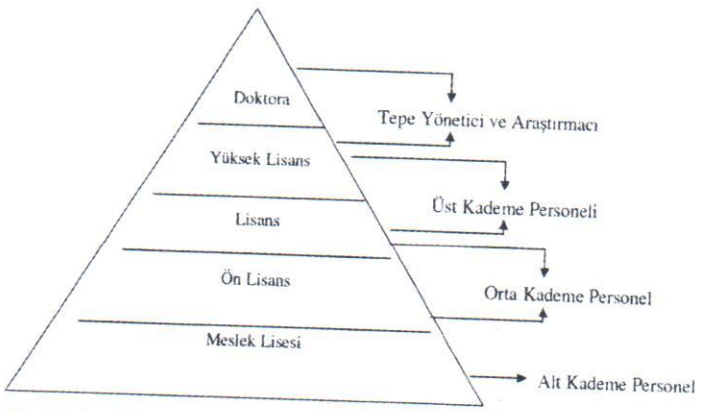

Şekil 1. Eğitim Düzeyi ve Yönetsel Kademe Piramidi [16]

Ön Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi

Ön lisans düzeyindeki turizm eğitimi, meslek yüksekokulları aracılığı ile verilmekte olup; ön lisans düzeyindeki turizm eğitimi ile öğrencilere bilgi ve beceri bileşenini vererek onlara, turizm sektöründe çalışan orta kademe elemanların sahip olması gereken nitelikleri kazandırmak amaçlanmaktadır [17]. Turizm sektöründe ön lisans düzeyinde eğitim veren ilk okul, Boğaziçi Üniversitesi Meslek Yüksekokulu bünyesinde açılan Turizm ve Otelcilik Programı'dır. Bu okul, 1976 yılından itibaren mesleki turizm eğitimi vermektedir. Bünyesinde turizm programı bulunduran meslek yüksekokullarının sayısal durumu incelendiğinde, 1990-1991 eğitim - öğretim yılında 28 adet meslek yüksekokulunda turizm eğitimi verildiği bu sayının, 2006-2007 eğitim - öğretim yılında 111'e yükseldiği [18]; çalışmanın gerçekleştirildiği 2011-2012 eğitim - öğretim yılında turizm eğitimi verilen meslek yüksekokulu sayısının 151'e ulaştığı görülmektedir.

Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi

Ülkemizde lisans düzeyinde turizm eğitimi genellikle yüksekokullarda verilmekle birlikte günümüzde, turizm fakülteleri çatısı altında da lisans eğitimi verilmektedir. Bunların yanı sıra bazı fakülte ve yüksekokulların da turizm bölümleri bulunmaktadır. Dört yıllık turizm eğitimi ile sektörün yöneticisi olacak şekilde eğitim görmüş mezunlar vermek amaçlanmaktadır [19]. Pehlivan [20], çalışmasında, lisans düzeyindeki turizm eğitimi ile modern turizmin sosyal, ekonomik ve teknik özellikteki karmaşık sorunlarını çözebilecek, teorik ve pratik bilgilerle donatılmış, turizm sektöründe istihdam edilmek üzere yetenekli, yabancı dil bilen ve yüksek düzeyde bilgi, beceri, sevk ve irade yeteneği olan değişik faktörlerin etkinliğini değerlendirerek soyutlama, sentez, karar verme gücüne sahip elemanların yetiştirilmesinin amaçlandığını ifade etmektedir.

1969 yılında Ege Üniversitesi bünyesinde, 1974 yılında Hacettepe Üniversitesi bünyesinde, 1975 yılında Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi bünyesinde, 1980 yılında Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi bünyesinde, 1982 yılında Erciyes Üniversitesi bünyesinde turizm eğitimi veren birimler kurulmuştur [21]. Türkiye'de 2002-2003 eğitim - öğretim yılında lisans düzeyinde 21 üniversitenin 22 değişik fakülte ve yüksekokulunda turizm eğitimi verilmekte iken bu sayı, 2006-2007 eğitim - öğretim yılında 30 üniversiteye yükselmiştir [22]. Çalışmanın gerçekleştirildiği 2011-2012 eğitim - öğretim yılında ise bu sayının, 49 üniversite ve 55 akademik birime yükseldiği gözlemlenmiştir.

3. BULGULAR

Turizm eğitiminin yükseköğretim içerisindeki yerinin belirlenmesinin amaçlandığı çalışmamızda, veri toplama yöntemi olarak kaynak taramasına başvurulmuş ve 2010 ile 2011 Yıllarına ait ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzları esas alınarak oluşturulan karşılaştırmalı tablolar aracılığıyla yorumlamalar yapılmıştır. Lisansüstü eğitim bilgilerine ait verinin toplanması aşamasında yaşanan sorunlar ve eksik kalan boşlukların tam olarak doldurulamaması nedeniyle lisansüstü turizm eğitimi, çalışma dışında bırakılmıştır.

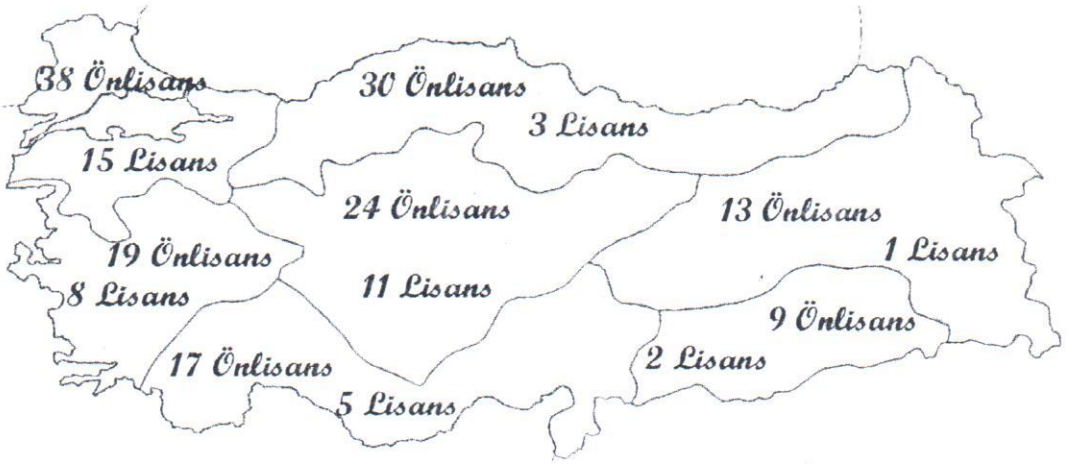

Şekil 2. Bölgelere Göre Yükseköğretim Düzeyinde Turizm Eğitimi

Şekil 2'de yükseköğretim düzeyinde turizm eğitimi veren akademik birimlere ilişkin rakamlar belirtilmektedir. Şekil incelendiğinde, Marmara Bölgesinin ön lisans ve lisans düzeyinde turizm eğitimi konusunda Türkiye'de lokomotif görevi üstlendiğini söylemek mümkün olmakla birlikte bu durumun, İstanbul gibi bir metropolün, bu bölge sınırları içerisinde yer almasından kaynaklandığı gerçeği de göz ardı edilmemelidir. Bölgeler bazında oluşturulan listede son sırada ise dokuzu ön lisans olmak üzere toplam on akademik birim ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi yer almaktadır.

Çizelge 1. Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Kontenjan ve Doluluk Oranlarının Karşılaştırılması (2010-2011)

		Genel		Turizm			
		Kont.	Doluluk (%)	Kont.	Genel İçindeki Kont (%)	Doluluk (%)	Turizm İçindeki Doluluk (%)
	Ön lisans	310.836	75	16.437	5.2	12.996	79
	Lisans	360.968	91	6.759	1.8	6.111	90
2010	**Toplam**	**671.804**	**83.5**	**23.196**	**3.4**	**19.107**	**82**
	Ön lisans	277.248	91	15.034	5.4	13.859	92
	Lisans	378.693	91	7.304	1.9	6.702	92
2011	**Toplam**	**655.941**	**91**	**22.338**	**3.4**	**20.561**	**92**

Çizelge 1'de, ön lisans ve lisans düzeyindeki kontenjan ve doluluk oranlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır. Çizelge incelendiğinde, 2010 ve 2011 yıllarına ait genel kontenjan içerisinde turizm eğitimi için ayrılan kontenjanları ve bu kontenjanların doluluk oranlarına ait detayları görmek mümkündür. 2011 yılında, 2010 yılına oranla genel kontenjan sayısında bir azalma yaşanmış olmasına rağmen turizm eğitimi için ayrılan toplam kontenjanın %3,4 ile aynı kaldığı görülmektedir. Ön lisans programlarının kontenjanın azalmasına rağmen gerek sayı bazında gerekse doluluk oranı bazında bir önceki yıla göre gözle görülür bir artış olduğu dikkatlerden kaçmamaktadır. Kontenjan azalmasına neden olan durumlar araştırılmış ve gerek ön lisans gerekse lisans düzeyinde eğitim verilen akademik birimlerin bir kısmının ya ilgili sene için hiç öğrenci almadıkları ya da programların bazılarına öğrenci kabul etmedikleri belirlenmiştir.

Çizelge 2. Turizm Eğitimi Veren Üniversitelerin Karşılaştırılması (2010-2011)

		2010				2011			
		Üniversite Sayısı	Birim Sayısı	Kont.	Yerleşen	Üniversite Sayısı	Birim Sayısı	Kont.	Yerleşen
Devlet	Ön lisans	70	131	14.700	12.463	71	132	13.840	13.161
	Lisans	27	31	5.479	5.427	30	36	6.070	6.018
	Toplam	**97**	**162**	**20.179**	**17.890**	**101**	**168**	**19.910**	**19.179**
Vakıf	Ön lisans	16	16	1.505	512	16	16	1.005	672
	Lisans	12	12	726	556	12	12	712	567
	Toplam	**28**	**28**	**2.231**	**1.068**	**28**	**28**	**1.717**	**1.239**
KKTC	Ön lisans	3	3	232	21	3	3	189	26
	Lisans	5	5	533	107	5	5	502	100
	Toplam	8	**8**	**765**	**128**	**8**	**8**	**691**	**126**
Diğer	Ön lisans	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lisans	2	2	21	21	2	2	20	17
	Toplam	**2**	**2**	**21**	**21**	**2**	**2**	**20**	**17**
Toplam	Ön lisans	89	150	16.437	12.996	90	151	15.034	13.859
	Lisans	46	50	6.759	6.111	49	55	7.304	6.702
	Toplam	**135**	**200**	23.196	**19.107**	**139**	**206**	**22.338**	**20.561**

Çizelge 2'de, Türkiye'de turizm eğitiminin verildiği üniversitelerin sayı, kontenjan ve doluluk oranları açısından 2010 ve 2011 yıllarına ilişkin karşılaştırması verilmektedir. Çizelge incelendiğinde, 2011 yılında üç devlet üniversitesinde lisans, bir devlet üniversitesinde ise ön lisans düzeyinde yeni bir akademik birimin eğitim - öğretime başladığı görülmektedir. Çizelgede yer alan bilgiler doğrultusunda Türkiye'de turizm eğitimi denildiğinde, ön lisans eğitiminin ağırlıkla ele alındığını söylemek mümkün olmaktadır. Çalışmanın bundan sonraki bölümünde ön lisans ve lisans düzeyindeki turizm eğitimi hakkında detay veri, çizelgeler yardımıyla açıklanmaya çalışmaktadır.

Çizelge 3'de, ön lisans düzeyinde eğitim veren üniversitelere; Çizelge 4'te, program bazında ön lisans düzeyinde turizm eğitimine; Çizelge 5'te ise yine program bazında ön lisans düzeyindeki kontenjan ve doluluk oranlarına ait detayları bulmak mümkündür. Çizelgeler incelendiğinde, ön lisans düzeyinde turizm eğitimi konusunda ilk üç sırayı, altı akademik birim ve toplamda on program ile Akdeniz Üniversitesi, altı akademik birim ve toplamda altı program ile Balıkesir Üniversitesi ile beş akademik birim ve toplamda on program ile Muğla Üniversitesi'nin aldığı görülmektedir. Ayrıca turizm eğitimi verilen toplam 90 üniversitenin sadece 5 tanesinde Erzincan, Gaziantep, Karadeniz Teknik ve Mustafa Kemal Üniversitelerinde Turizm ve Otelcilik adı altında meslek yüksekokulu bulunduğu dikkat çekmektedir. Program bazında incelemeye gidildiğinde ön lisans düzeyinde turizm eğitiminin, Aşçılık, İkram Hizmetleri, Turizm Animasyonu, Turizm ve Otel İşletmeciliği, Turizm Rehberliği ile Turizm ve Seyahat Hizmetleri adı altında toplanan programlar çerçevesinde yürütüldüğü görülmektedir. Ayrıca ön lisans programları arasında yurt dışında bir üniversite ile anlaşmalı olarak yürütülen bir adet turizm programı da bulunmaktadır. Ön lisans programları arasında en çok tercih edilen programın devlet, vakıf ve K.K.T.C. üniversitelerindeki gerek açılan kontenjan gerekse doluluk oranları itibariyle Aşçılık programı olduğu görülmektedir.

Çizelge 3. Ön lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi

	Üniversite Adı	MYO Sayısı	Program Sayısı
MYO DEVLET	Abant İzzet Baysal	3	3
	Adıyaman	2	3
	Adnan Menderes	2	4
	Afyon Kocatepe	3	5
	Ahi Evran	1	1
	Aksaray	3	4
	Akdeniz	6	10
	Amasya	1	2
	Anadolu	1	2
	Ankara	1	3
	Ardahan	1	1
	Artvin Çoruh	1	1
	Atatürk	2	3
	Balıkesir	6	6
	Bartın	1	1
	Bitlis Eren	2	2
	Bozok	1	1
	Bülent Ecevit	3	4
	Cumhuriyet	1	1
	Mart 18 Çanakkale	3	4
	Çankırı Karatekin	1	2
	Çukurova	3	3
	Dicle	1	2
	Dokuz Eylül	2	2
	Dumlupınar	2	3
	Düzce	2	2
	Ege	1	1
	Erciyes	1	1
	Fırat	2	2
	Gaziantep	1	1
	Gaziosmanpaşa	2	2
	Giresun	3	3
	Gümüşhane	1	1
	Hacettepe	1	1
	Harran	2	3
	Hitit	1	1
	Iğdır	1	1
	İnönü	1	1
	İstanbul	1	1
	Kafkas	2	2
	Karabük	1	2
	Karadeniz Teknik	1	1
	Kastamonu	1	1
	Kırıkkale	1	1
	Kırklareli	1	3
	Kocaeli	1	3
	Mardin Artuklu	1	1
	Marmara	1	3
	Mersin	3	5
	Muğla	5	10
	Namık Kemal	4	4
	Nevşehir	2	7
	Niğde	2	2
	Ondokuz Mayıs	2	2
DEVLET MYO	Ordu	2	2
	Pamukkale	1	2
	R. Tayyip Erdoğan	3	3
	Sakarya	2	3
	Selçuk	4	9
	Süleyman Demirel	3	4
	Sinop	1	1
	Siirt	1	1
	Sütçü İmam	1	1
	Trakya	2	2
	Uludağ	3	4
	Uşak	1	1
	Yalova	1	2
	Yıldız Teknik	1	1
	Yüzüncü Yıl	1	2
Turizm ve Otelcilik MYO	Erzincan	1	2
	Gaziantep	1	3
	Karadeniz Teknik	1	2
	Mustafa Kemal	1	2
TOPLAM	**71**	**132**	**188**
	Başkent	1	2
	Beykent	1	2
	Doğuş	1	1
	Haliç	1	2
	İlke Eğitim Vakfı	1	1
VAKIF MYO	İstanbul Arel	1	2
	İstanbul Aydın	1	2
	İstanbul Gedik	1	1
	İstanbul Gelişim	1	1
	İzmir	1	1
	.Kavram Eğitim V	1	3
	Kültür	1	1
	Maltepe	1	1
	Okan	1	2
	Yaşar	1	1
	Yeni Yüzyıl	1	1
TOPLAM	**16**	**16**	**24**
KKTC MYO	Doğu Akdeniz	1	2
	Girne Amerikan	1	1
	Yakın Doğu	1	1
TOPLAM	**3**	3	4
GENEL TOPLAM	**90**	**151**	**216**

Çizelge 4. Program Bazında Ön lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi (2010-2011)

		DEVLET				VAKIF				KKTC				TOPLAM			
		Öğretim Türü				Öğretim Türü				Öğretim Türü				Öğretim Türü			
	Program Adı*	Üni. Sayısı	MYO Sayısı	I.Öğr.	II.Öğr.	Üni. Sayısı	MYO Sayısı	I.Öğr.	II.Öğr.	Üni. Sayısı	MYO Sayısı	I.Öğr.	II.Öğr.	Üni. Sayısı	MYO Sayısı	I.Öğr.	II.Öğr.
2010	Aşçılık	14	15	15	-	4	4	4	-	1	1	1	-	19	20	20	-
	İH	4	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	1
	TA	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	1
	TOİ	66	118	117	69	14	14	14	3	3	3	3	-	83	135	134	72
	TR	13	15	15	5	3	3	3	1	-	-	-	-	16	18	18	6
	TSH	26	34	34	17	4	4	4	-	-	-	-	-	30	38	38	17
	Turizm	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
2011	Aşçılık	15	16	16	3	6	6	6	-	1	1	1	-	22	23	23	3
	İH	4	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	1
	TA	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	1
	TOİ	66	120	119	68	13	13	13	2	3	3	3	-	82	136	135	73
	TR	8	9	9	1	2	2	2	-	-	-	-	-	10	11	11	1
	TSH	27	35	35	19	3	3	3	-	-	-	-	-	30	38	38	19
	Turizm	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-

*Aşçılık: Aşçılık İH: İkram Hizmetleri TA: Turizm Animasyonu

TOİ: Turizm ve Otel İşletmeciliği TR: Turizm Rehberliği TSH: Turizm ve Seyahat

Turizm: Yurt dışındaki bir üniversite ile anlaşma Hizmetleri

Çizelge 5. Program Bazında Ön lisans Düzeyindeki Kontenjan ve Doluluk Oranları (2010-2011)

		2010									2011								
		I. Öğretim			II. Öğretim			Toplam			I. Öğretim			II. Öğretim			Toplam		
	Program Adı*	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)
DEVLET	Aşçılık	475	475	100	100	100	100	575	575	100	515	515	100	125	125	100	640	640	100
	İH	190	136	72	40	32	80	230	168	73	135	128	95	35	35	100	170	163	96
	TA	120	120	100	50	43	54	170	163	96	105	105	100	40	30	75	145	135	93
	TOİ	6.210	5.866	94	3.915	3.048	78	10.125	8.914	88	5.930	5.901	99,5	3.925	3.501	89	9.855	9.402	95
	TR	700	257	37	240	11	5	940	268	29	315	303	96	50	16	32	365	319	87
	TSH	1.705	1.698	99,5	915	655	72	2.620	2.353	90	1.655	1.655	100	970	825	85	2.625	2.480	94
	Turizm	40	22	55	-	-	-	40	22	55	40	22	55	-	-	-	40	22	55
	Toplam	**9.440**	**8.574**	**91**	**5.260**	**3.889**	**74**	**14.700**	**12.463**	**85**	**8.695**	**8.629**	**99**	**5.145**	**4.532**	**88**	**13.840**	**13.161**	**95**
VAKIF	Aşçılık	250	144	58	-	-	-	250	144	58	240	227	95	-	-	-	240	227	95
	TOİ	678	253	37	142	29	20	820	282	34	518	329	64	76	30	39	594	359	60
	TR	185	28	15	60	10	17	245	38	16	55	24	44	-	-	-	55	24	44
	TSH	190	48	25	-	-	-	190	48	25	116	62	53	-	-	-	116	62	53
	Toplam	**1.303**	**473**	**36**	**202**	**39**	**19**	**1.505**	**512**	**34**	**929**	**642**	**69**	**76**	**30**	**39**	**1.005**	**672**	**67**
KKTC	Aşçılık	50	3	6	-	-	-	50	3	6	47	8	17	-	-	-	47	8	17
	TOİ	182	18	10	-	-	-	182	18	10	142	18	13	-	-	-	142	18	13
	Toplam	**232**	**21**	**10**	-	-	-	232	21	10	189	26	14	-	-	-	189	26	14
Genel Toplam		**10.975**	**9.068**	**83**	**5.462**	**3.928**	**72**	**16.437**	**12.996**	**79**	**9.813**	**9.297**	**95**	**5.221**	**4.562**	**87**	**15.034**	**13.859**	**92**

*Aşçılık: Aşçılık İH: İkram Hizmetleri TA: Turizm Animasyonu

TOİ: Turizm ve Otel İşletmeciliği TR: Turizm Rehberliği TSH: Turizm ve Seyahat Hizmetleri

Turizm: Yurt dışındaki bir üniversite ile anlaşma Hizmetleri

Çizelge 6'da, lisans düzeyinde eğitim veren üniversitelere; Çizelge 7'de, bölüm bazında lisans düzeyinde turizm eğitimine; Çizelge 8'de ise yine bölüm bazında lisans düzeyindeki kontenjan ve doluluk oranlarına ait detayları bulmak mümkündür. Çizelgeler incelendiğinde lisans düzeyinde turizm eğitimi konusunda da ilk sırayı, iki akademik birim ile Akdeniz Üniversitesi'nin aldığı görülmektedir. Bu durumu, Akdeniz Üniversitesi'nin Antalya'da yer alıyor olmasından dolayı sektörle iç içe olmasının doğal sonucu olarak değerlendirmek mümkündür. Lisans düzeyinde turizm eğitimi denildiğinde, turizm fakülteleri ve turizm yüksekokullarının yanı sıra ana konusu turizm olmayan çeşitli yüksekokul ve fakültelerin altında da turizme ilişkin bölümlerin yer aldığı görülmektedir. Bu durum, turizmin, disiplinler arası bir bilim olmasından kaynaklanmaktadır. Farklı akademik birimler bazında ele alındığından lisans düzeyinde verilen turizm eğitiminin bölüm isimleri de çeşitlilik göstermektedir. Bunlar Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Konaklama İşletmeciliği, Konaklama ve Turizm İşletmeciliği, Otel Yöneticiliği, Rekreasyon Yönetimi, Seyahat İşletmeciliği, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği, Turizm Animasyonu, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik, Turizm ve Otelcilik, Turizm Rehberliği, Turizm İşletmeciliği, Turizm ve Otel İşletmeciliği ile Yiyecek İçecek İşletmeciliği bölümleridir. Kontenjan ve doluluk oranları esas alındığında lisans düzeyinde en çok tercih edilen bölümlerin, Gastronomi ve Mutfak Sanatları, Yiyecek İçecek İşletmeciliği ile Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik olduğu görülmektedir. Bu bölümlerin yer aldığı akademik birimlere bakıldığında lisans düzeyinde turizm eğitimi denildiğinde, öğrencilerin ilk tercihlerinin turizm fakülteleri ve yüksekokulları olduğunu söylemek mümkündür.

Çizelge 6. Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi

	Yüksekokul Adı	Üniversite Adı	Bölümler
Devlet	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	Adıyaman Adnan Menderes Afyon Kocatepe Akdeniz Atatürk Balıkesir Çanakkale 18 Mart Çukurova Dokuz Eylül Düzce Erciyes Gaziosmanpaşa Kocaeli Mersin Muğla Mustafa Kemal Pamukkale Selçuk (2)	Konaklama İşletmeciliği Seyahat İşletmeciliği Seyahat İşlet ve Turizm Rehberliği Turizm Animasyonu Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Turizm ve Otel İşletmeciliği Turizm Rehberliği Yiyecek İçecek İşletmeciliği
	Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu	Anadolu Ege Osmangazi	
KKTC	Turizm ve Otelcilik YO Turizm ve Otel İşletmeciliği YO	Doğu Akdeniz Yakın Doğu Uluslararası Kıbrıs	Turizm ve Otel İşletmeciliği
Diğer	Turizm ve Otelcilik YO	Kırg. Türk. Manas	Turizm ve Otel İşletmeciliği / Yiyecek İçecek İşletmeciliği
	Fakülte Adı	**Üniversite Adı**	
Devlet	Turizm Fakültesi	Gazi Kırklareli Nevşehir	Gastronomi ve Mutfak Sanatları Rekreasyon Yönetimi Turizm İşletmeciliği Turizm Rehberliği
	Diğer Yüksekokul - Fakülte Adı	**Üniversite Adı**	
Devlet	Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	Balıkesir Boğaziçi Çanakkale 18 Mart Giresun Trakya	
	İşletme Fakültesi	Akdeniz Dokuz Eylül Sakarya	
	İktisat Fakültesi	İstanbul	
	İİBF	Nevşehir	
	Güzel Sanatlar F.	Gaziantep	Gastronomi
Vakıf	Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	Arel Okan Özyeğin	Turizm İşletmeciliği Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik
	Uyg. Teknoloji ve İşletmecilik YO	Bilkent	
	İşletme Fakültesi	Atılım Haliç	
	İİBF	Beykent Çağ Yaşar	
	Ticari Bilimler F.	Başkent İst. Ticaret Yeditepe	
KKTC	Uyg. Sos. Bil. YO	Girne Amerikan	Gastronomi
	Turizm İşlet. ve Bilişim Bilimleri YO	Lefke Avrupa	Konaklama ve Turizm İşletmeciliği Turizm İşletmeciliği
	Ekonomi Fakültesi	Hoca A. Yesevi	Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik

Çizelge 7. Bölüm Bazında Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi (2010-2011)

		DEVLET				VAKIF				KKTC				DİĞER				TOPLAM			
	Bölüm Adı*	Üni. Sayısı	F/YO Sayısı	Öğretim Türü		Üni. Sayısı	F/YO Sayısı	Öğretim Türü		Üni. Sayısı	F/YO Sayısı	Öğretim Türü		Üni. Sayısı	F/YO Sayısı	Öğretim Türü		Üni. Sayısı	F/YO Sayısı	Öğretim Türü	
				I.Öğr.	II.Öğr.			I.Öğr.	II.Öğr.			I.Öğr.	II.Öğr.			I.Öğr.	II.Öğr.			I.Öğr.	II.Öğr.
2010	GAST	2	2	2	1	1	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	4	4	4	1
	KON	11	11	11	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	11	7
	KONTUR	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	-
	OTYÖN	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
	REK	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	SEY	7	7	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	7	6
	SEYTR	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	1
	TA	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
	TİO	9	9	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	10	10	10	5
	TO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	TR	4	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	1
	TUR	7	7	7	4	4	4	4	-	1	1	1	-	-	-	-	-	12	12	12	4
	TUROT	3	3	3	2	4	4	4	-	3	3	3	-	1	1	1	-	11	11	11	2
	YİY	6	6	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	7	7	7	2
2011	GAST	4	4	4	1	1	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	6	6	6	1
	KON	12	13	13	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	13	13	9
	KONTUR	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	-
	OTYÖN	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
	REK	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	SEY	7	7	7	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	7	6
	SEYTR	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	-
	TA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	TİO	9	9	9	7	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	10	10	10	7
	TO	-	-	-	-	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	-
	TR	5	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	5	1
	TUR	8	8	8	4	5	5	5	-	1	1	1	-	-	-	-	-	14	14	14	4
	TUROT	3	3	3	2	3	3	3	-	3	3	3	-	1	1	1	-	10	10	10	2
	YİY	6	6	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	7	7	7	2

* GAST:Gastronomi ve Mutfak San. KON: Konaklama İşletmeciliği KONTUR: Konaklama ve Turizm İşlet. OTYÖN: Otel Yöneticiliği REK: Rekreasyon Yönetimi

SEY: Seyahat İşletmeciliği SEYTR: Seyahat İşlet. ve Turizm Rehberliği TA: Turizm Animasyonu TİO: Turizm İşlet. ve Otelcilik TO: Turizm ve Otelcilik

TR: Turizm Rehberliği TUR: Turizm İşletmeciliği TUROT: Turizm ve Otel İşletmeciliği YİY: Yiyecek İçecek İşletmeciliği

Çizelge 8. Bölüm Bazında Lisans Düzeyindeki Kontenjan ve Doluluk Oranları

		2010									2011								
		I. Öğretim			II. Öğretim			Toplam			I. Öğretim			II. Öğretim			Toplam		
	Bölüm Adı*	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)	Kont.	Doluluk	Doluluk (%)
DEVLET	GAST	84	84	100	62	62	100	146	146	100	166	166	100	62	62	100	228	228	100
	KON	743	743	100	474	474	100	1.217	1.217	100	923	923	100	613	613	100	1.536	1.536	100
	REK	83	83	100	83	83	100	166	166	100	83	83	100	83	83	100	166	166	100
	SEY	439	439	100	320	320	100	759	759	100	408	408	100	361	361	100	769	769	100
	SEYTR	139	139	100	77	77	100	216	216	100	134	134	100	-	-	-	134	134	100
	TA	26	26	100	-	-	-	26	26	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	TİO	662	662	100	352	352	100	1.014	1.014	100	672	672	100	527	527	100	1.199	1.199	100
	TR	254	248	98	83	37	45	337	285	85	295	293	99	83	33	40	378	326	86
	TUR	486	486	100	310	310	100	796	796	100	548	548	100	310	310	100	858	858	100
	TUROT	262	262	100	139	139	100	401	401	100	262	262	100	139	139	100	401	401	100
	YİY	302	302	100	99	99	100	401	401	100	302	302	100	99	99	100	401	401	100
	Toplam	**3.480**	**3.474**	**99,8**	**1.999**	**1.953**	**98**	**5.479**	**5.427**	**99**	**3.793**	**3.791**	**99,9**	**2.277**	**2.227**	**98**	**6.070**	**6.018**	**99**
VAKIF	TUR	165	109	66	-	-	-	165	109	66	190	137	72	-	-	-	190	137	72
	TUROT	259	194	75	-	-	-	259	194	75	190	163	86	-	-	-	190	163	86
	GAST	60	52	87	-	-	-	60	52	87	50	50	100	-	-	-	50	50	100
	TO	152	123	81	-	-	-	152	123	81	152	124	82				152	124	82
	SEYTR	-	-	-	-	-	-	-	-		40	10	25	-	-	-	40	10	25
	OTYÖN	90	78	87	-	-	-	90	78	87	90	83	92	-	-	-	90	83	92
	Toplam	**726**	**556**	**77**	**-**	**-**	**-**	**726**	**556**	**77**	**712**	**567**	**80**	**-**	**-**	**-**	**712**	**567**	**80**
KKTC	GAST	50	25	50	-	-	-	50	25	50	60	26	43	-	-	-	60	26	43
	KONTUR	140	23	16	-	-	-	140	23	16	140	18	13	-	-	-	140	18	13
	TUR	50	18	36	-	-	-	50	18	36	60	19	32	-	-	-	60	19	32
	TUROT	293	41	14	-	-	-	293	41	14	242	37	15	-	-	-	242	37	15
	Toplam	533	107	20	-	-	-	533	107	20	502	100	20	-	-	-	502	100	20
DİĞER	TİO	11	11	100	-	-	-	11	11	100	9	6	67	-	-	-	9	6	67
	TUROT	5	5	100	-	-	-	5	5	100	6	6	100	-	-	-	6	6	100
	YİY	5	5	100	-	-	-	5	5	100	5	5	100	-	-	-	5	5	100
	Toplam	21	21	100	-	-	-	21	21	100	20	17	85	-	-	-	20	17	85
Genel Toplam		**4.760**	**4.158**	**87**	**1.999**	**1.953**	**98**	**6.759**	**6.111**	**90**	**5.027**	**4.475**	**89**	**2.277**	**2.227**	**98**	**7.304**	**6.702**	**92**

* GAST: Gastronomi ve Mutfak San. KON: Konaklama İşletmeciliği KONTUR: Konaklama ve Turizm İşlet. OTYÖN: Otel Yöneticiliği REK: Rekreasyon Yönetimi
SEY: Seyahat İşletmeciliği SEYTR: Seyahat İşlet. ve Turizm Rehberliği TA: Turizm Animasyonu TİO: Turizm İşlet. ve Otelcilik TO: Turizm ve Otelcilik

4. SONUÇ

Turizm eğitimi, turizm sektörünün temel öğesi olan insana, sektörün ihtiyaç duyduğu mesleki yenilik ve yeterlilikleri kazandırmayı amaç edinmektedir. Yapılan bu çalışmada, yükseköğretim düzeyinde verilen turizm eğitiminde son yirmi yıl içerisinde önemli gelişmelerin kaydedildiği tespit edilmiştir. Bundan sadece yirmi yıl öncesinde Türkiye'de turizm eğitimi verilen 33 meslek yüksekokulu ve 6 turizm işletmeciliği ve otelcilik yüksekokulu bulunurken [23] bu sayıların yıllar içerisinde çoğalıp çeşitlendiği ve 2011-2012 eğitim - öğretim yılında 151 meslek yüksekokulu ile 55 fakülteye/yüksekokula ulaştığı görülmektedir. Yirmi yıl öncesinde turizm eğitiminde yüksek lisans ve doktora programlarının şekillenmeye henüz yeni yeni başladığı, bugün ise lisans düzeyinde turizm eğitiminin verildiği pek çok üniversitenin sosyal bilimler enstitüsü çatısı altında yüksek lisans ve doktora programlarının olduğu bilinmektedir.

Yükseköğretim Kurulu'nun belirtmiş olduğu rakamlara göre, 2011-2012 eğitim - öğretim yılında 188 adet üniversite bulunmaktadır [24]. Bu üniversitelerin 104'ünde ön lisans (151 meslek yüksekokulu) ve lisans (55 fakülte/yüksekokul) düzeyinde turizm eğitimi verilmektedir. Üniversite bazında bir karşılaştırma yaptığımızda, 2011 yılında, bir önceki yıla göre 4 üniversitenin daha ön lisans ve lisans düzeyinde toplam 6 akademik birimle turizm eğitimine başladığı görülmektedir. Bunun yanı sıra turizm ile ilgili bölümü/programı olup da 2011-2012 eğitim - öğretim yılında öğrenci almamış olan 24 meslek yüksekokulu ile 35 fakülte/yüksekokul bulunmaktadır.

Yükseköğretim içerisinde turizm eğitimi için ayrılan kontenjana baktığımızda, bundan yirmi yıl önce 2368'i ön lisans, 883'ü lisans olmak üzere toplam 3251 [25] kişilik bir kontenjana sahip olan turizm eğitimi için 2011-2012 eğitim - öğretim yılında, 15.034'ü ön lisans, 7.304'ü lisans olmak üzere toplam 22.338 kişilik bir kontenjan ayrıldığı görülmektedir. Turizm eğitimi için 2011-2012 eğitim - öğretim yılında ayrılan bu kontenjan, genel kontenjanın %3,4'lük bir kısmına işaret etmektedir. Doluluk oranlarına bakıldığında, ön lisans ve lisans düzeyinde tüm üniversiteler bazında doluluk oranlarının %92 olduğu; bu oranın, devlet üniversitelerinde ön lisans düzeyinde %95'e, lisans düzeyinde ise %99'a yükseldiği; en çok tercih edilen alanın ise gastronomi ile ilgili bölümler/programlar olduğu görülmektedir.

Günümüzde yükseköğrenim düzeyinde turizm eğitiminin geldiği noktayı genel hatları ile özetlemek gerekirse; son yirmi yıl içerisinde gerek eğitim verilen akademik birim gerekse bu birimlerin bölge bazında dağılımlarında hızlı bir değişim yaşandığını söylemek mümkündür. Öyle ki, 1992 yılında turizm eğitimi, altı coğrafi bölgede, toplamda 33 meslek yüksekokulu ve 6 yüksekokulda gerçekleştirilirken bugün tüm bölgelere yayılmış geniş bir turizm eğitimi söz konusudur. Toplamda 151 meslek yüksekokulu ve 29'u turizm fakültesi/yüksekokulu olmak üzere 55 fakültede/yüksekokulda turizm eğitimi verilir hale gelinmiştir.

Turizm eğitiminin günümüzde geldiği nokta göz önüne alındığında bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda turizm eğitimi incelenirken;

Turizm eğitimi için açılan kontenjanın sektörün ihtiyacını karşılayıp karşılamadığı,

Verilen eğitimin içeriğinin sektörün beklentileri ile örtüşüp örtüşmediği,

Kontenjan, mezuniyet ve sektörde kalma oranlarının akademik birimler ya da üniversiteler bazında değişip değişmediği gibi konularla olan ilişkisi de mercek altına alınabilir.

KAYNAKÇA

[1] Timur, A. (1992). "Türkiye'de Turizm Eğitiminin Yapısı, Uygulanan Politikalar ve Sonuçları", Turizm Eğitimi Konferans-Workshop Turizm Bakanlığı, Turizm Eğitim Genel Müdürlüğü, s. 320-329.

[2] Oral, S. - Çiçek, O. - Aktaş, G. (1994). "Turizm Bilincinin Oluşturulmasında Yaygın Eğitimin Yeri ve Önemi", I. Turizm Sempozyumu, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

[3] Sabuncuoğlu, Z. (1991). "Personel Yönetimi", Teknografik Matbaacılık A.Ş., İstanbul.

[4] Çimen, H. (2006). "Konaklama İşletmeleri Yöneticilerinin Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Almış İş Görenleri İle İlgili Değerlendirmeleri: Ankara'daki Dört ve Beş Yıldızlı Otellerde Bir Uygulama", Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu.

[5] Erdoğan, İ. (2005). "Yeni Bir Binyıla Doğru Türk Eğitim Sistemi II- Sorunlar ve Çözümler", Sistem Yayıncılık, İstanbul.

[6] Öncüer, M. E. (2006). "Avrupa Birliği Eğiti Politikasında Mesleki Turizm Eğitimi Yaklaşımı ve Türk Turizm Eğitimine Uygulanabilirliği", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, İzmir.

[7] Öncüer, M. E. (2006). (a.g.e.)

[8] Çimen, H. (2006). (a.g.e.)

[9] Sarı, H. (2007). "Ortaöğretim Düzeyinde Mesleki Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Staj Sürecine Adaptasyonu Üzerine Bir Araştırma", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

[10] Tayfun, A. (2001). "G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi'nden Mezun Olan Öğretmenlerin Fakülte Hakkındaki Değerlendirmeleri", Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, s: 5, s. 1-12.

[11] Çimen, H. (2006). (a.g.e.)

[12] Öncüer, M. E. (2006). (a.g.e.)

[13] Sarı, F. (2007). "Türkiye'deki Turizm Eğitiminin Turizm Sektöründeki İstihdama Etkisi ve Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri Üzerine Bir Araştırma", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

[14] Peköz, M. (1984). "Üniversite Düzeyinde Turizm Eğitimi; Amaç, İçerik, Uygulama", Turizm Eğitimi Kongresi, s. 174-184.

[15] Pehlivan, R. (2008). "Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Sektör İle İlgili Tutumlarının Mezuniyet Sonrası Kariyer Seçimine Etkisi", Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın.

[16] Gürdal, M. (2002). "Türkiye'de Mesleki Turizm Eğitiminin Yapısal Analizi, Okullaşma Eğitiminin Kalitesi-Staj-İstihdam Sorunları ve Çözüm Önerileri", Turizm Eğitimi Konferans-Workshop Turizm Bakanlığı Turizm Eğitim Genel Müdürlüğü s.391-400.

[17] Timur, A. (1992). (a.g.e.)

[18] Öncüer, M. E. (2006). (a.g.e.)

[19] Yağcı, Ö. (2001). "Türkiye'de Turizm İstihdamında Karşılaşılan Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri", Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, s:4, s.23-39.

[20] Pehlivan, R. (2008). (a.g.e.)

[21] Ünlüönen, K. - Boylu, Y. (2005). "Türkiye'de Yüksek Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitimindeki Gelişmelerin Değerlendirilmesi", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 3(12) s 11-32.

[22] Öncüer, M. E. (2006). (a.g.e.)

[23] Hacıoğlu, N. (1992). "Türkiye'de Turizm Eğitimi Geliştirme Perspektifleri", Turizm Eğitimi Konferans/ Workshop, 9-11 Aralık, Turizm Bakanlığı Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayını: Ankara.

[24] ‹http://www.yok.gov.tr/content/view/527/222/lang,tr/› 18.07.2012

[25] Hacıoğlu, N. (1992). (a.g.e.)